

ŞERAFETTİN ELÇİ'NİN BAŞINA GELEN

Zeki Sarıhan tarafından yazıldı.

Salı, 01 Aralık 2015 08:21 -

---

28 Kasım 2015 günü Diyarbakır'da, barış isteyen bir basın toplantısında cinayete kurban giden Avukat ve Diyarbakır Baro Başkanı Tahir Elçi, Şerafettin Elçi'nin de hatırlanmasına neden oldu. İkiisi de Cizreli olan Elçiler, farklı köylerdenmiş.

26 Temmuz 2013 günü açılan Şırnak Havaalanı Şerafettin Elçi'nin adını taşıyor. Bu durum onun Güneydoğu halkı ve Türkiye siyaseti için taşıdığı önemden kaynaklanıyor.

Onu hiç görmedim. Herkes gibi adını duyardık. Fakat onunla şöyle bir ilişkim oldu:

Şerafettin Elçi, 12 Eylül 1980 darbesinden sonra Kenan Evren yönetimi tarafından bir yıl önce "Ben Kürt'üm. Doğu'da Kürtler vardır" dediği için bölücülük yaptığı gerekçesiyle tutuklandı.

1977 seçimlerinde Demirel'in partisinden Mardin'den milletvekili seçilen Şerafettin Elçi, AKP'nin güvensizlik oyuyla düşürülebilmesi için Ecevit tarafından Güneş Motel'de ikna edilen ve bakan yapılan 11 kişiden biriydi. Bayındırlık bakanı iken 20 Nisan 1979 günü bir konuşmasında ağzından "Ben Kürt'üm, Doğu'da Kürtler vardır" diye bir söz kaçırdı. Bu söz, politik çevrelerde

ŞERAFETTİN ELÇİ'NİN BAŞINA GELEN

Zeki Sarıhan tarafından yazıldı.

Salı, 01 Aralık 2015 08:21 -

şok etkisi yaptı. Bakanlar Kurulu, Ecevit'in başkanlığı altında yaptığı 19 saat süren bir toplantıda bu konuyu görüştü. Ecevit, Elçi'nin yalnızca Kürt olduğunu söylediğini, bir Kürt devleti peşinde olmadığını açıklayarak durumu düzeltmeye çalıştı. Ancak Kenan Evden yönetimi devleti devralır almaz, on binlerce kişi gibi Şerafettin Elçi'yi de tutuklayarak Mamak Sıkıyönetim Komutanlığı Askeri Mahkemesinde yargılama altına aldı. Ben de 3 yıl misafir kalmış olduğum bu tutukevinden 6 yıl önce tahliye olmuşum.

Şerafettin Elçi'nin savunmasını, askeri hâkimlikten emekli avukat M. Emin Değer'le, o sırada birlikte çalıştıkları Şenal Sarıhan üstlendi. Haberi duyduğum zaman:

— *Ne var bunda? Türkiye'de elbet de Kürtler var*, dedim. Devletin bu konunun "cahili" olduğuna hayret ettim.

Şerafettin Elçi'ye ve avukatlarına nasıl yardım edebilirdim?

O tarihlerde Kurtuluş Savaşı yıllarının açıklamalı bir kronolojisini yapmak için çalışıyordum. Dönemin metinlerini ve gazetelerini tarıyordum. Bunların içinde Kürtlerin adı bolca geçiyordu. Mustafa Kemal Paşa başta olmak üzere Millî Mücadele'nin önderleri, Kürt adını rahatlıkla yazıp söylüyorlardı. Mustafa Kemal Paşa, hizmetlerini anlattığı bir özgeçmişinde "Kürdistan'da" görev yaptığını belirtiyordu. Misakı Millî'nin sınırları "*Türklerin ve Kürtlerin yaşadığı topraklar*" olarak belirlenmişti. Gene Mustafa Kemal Paşa'nın ifadesiyle Türkiye'de yalnız Türkler değil, Kürtler, Çerkezler, Lazlar da vardı ve bu unsurlar birbirlerinin haklarına saygılı öz kardeşiler.

Lozan görüşmelerinde İngilizler Türkiye delegelerine "*Siz Kürtleri temsil etmiyorsunuz*" dedikleri

ŞERAFETTİN ELÇİ'NİN BAŞINA GELEN

Zeki Sarıhan tarafından yazıldı.

Salı, 01 Aralık 2015 08:21 -

---

zaman Meclis'teki Kürt mebuslar ve Güneydoğu halkından binlerce kişi telgraflarla "*Lozan Heyeti biz Kürtlerin de temsilcisidir*" diye başvuruyordu.

Konu ile ilgili notlarımı Şenal'a verdim. Bu bilgileri savunmalarında kullandılar. Kurtuluş Savaşı Günlüğü'nün ilk cildi 1982'de, diğer üç cildi de izleyen yıllarda yayımlandı. Tabii, daha önce yayımlanan tarih kitaplarında yapılanın aksine bunlarda Kürt adını hiçbir biçimde sansürlemedim. Sonraki yıllarda Türkiye halkının ve siyasetinin zihni biraz daha genişledi ve Kurtuluş Savaşı'nda Kürtleri konu alan makaleler, kitaplar yayımlanabildi.

Şerafettin Elçi'nin yargılandığı mahkemenin başkanı Ali Hüner, 1971-1974 Dev-Genç Davası yargılamalarında savcımızdı. O dönem mahkemelerinde görev alan hukukçuların içinde en anlayışlısı oydu. Daha sonra Yargıtay hâkimi iken eşim aracılığıyla bana selamlar da gönderdi. Kendisini ziyarete gitmeyi bile düşündüm ama kısmet olmadı ve birkaç yıl önce öldü.

Şerafettin Elçi 1984'te bu davadan beraat etti ama başka bir davadan 30 ay hapiste yattı. Siyasi yasakları bittikten sonra yeniden siyaset yaptı ve 2011'de Bağımsız milletvekili oldu. 2012'de de öldü.

Bir çözüme kavuşturulmadığı sürece Kürt sorunu; cinayetlerle, hapisliklerle, çatışmalarla daha pek çok kişinin ve bu arada tabii Türkiye'nin canını acıtmaya devam edecek gibi görünüyor. (29 Kasım 2015)

ŞERAFETTİN ELĐİ'NİN BAŞINA GELEN

Zeki Sarıhan tarafından yazıldı.

Salı, 01 Aralık 2015 08:21 -
